

ANSVARSÖVERSIKT

FÖR SPARBANKENS KAPITALFÖRVALTNING

JUNI 2024

 Sp-Fondbolag

 Sparbankens Kapitalförvaltning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

LEDARE: UPPGÅNG I DEN EKONOMISKA TILLVÄXTEN, LÄGRE STYRRÄNTOR OCH PRECISERING AV ESG-PRODUKTNAMN	3
ANSVARSFULLT PLACERANDE I SPARBANKSGRUPPEN	4
VÅRA NYCKELTAL	5
ANSVARSFULLT PLACERANDE	6
Ansvarsfullhet är en integrerad del av vår placeringsprocess	6
Hänsyn till ESG-risker och -faktorer	6
Tematiskt effektplacerande och prioritering.....	6
Uteslutning	7
Efterlevnad av internationella normer och avtal.....	7
Våra fondpartner har valts ut på ett ansvarsfullt sätt.....	7
Aktivt ägarskap och påverkan	7
FONDERNAS HÅLLBARHETS BETYG.....	9
FONDERNAS HÅLLBARHETSPOÄNG	10
EU:S REGLERING AV HÅLLBAR FINANSIERING	11
Beaktande av kundernas hållbarhetspreferenser.....	11
HÅLLBAR UTVECKLING OCH KLIMATFÖRÄNDRING.....	13
Analyser och stresstester av klimatscenarier för våra aktie- och räntefonder	13
Fondernas koldioxidavtryck.....	13
Utvecklingen av Sparbanksfondernas koldioxidavtryck.....	14
NATURFÖRLUST OCH BIOLOGISK MÅNGFALD	15
FONDERNAS POSITIVA MILJÖKONSEKVENSER	16
Fondernas nettoeffekt	17
Sparbanksfondernas nettoeffekter	17
Stöd till FN:s mål för hållbar utveckling.....	17
EFFEKTPLACERANDE	18
ANSVARSFULLHET I FRÅGA OM RÄNTEFONDER	19
Marknadsöversikt	19
Placerings exempel: YIT Abp	20
ANSVARSFULLHET I AKTIEFONDER.....	21
Marknadsöversikt	21
Placerings exempel: Metsä Board Abp.....	22
Mer information om vårt ansvarsfulla placering	23

UPPGÅNG I DEN EKONOMISKA TILLVÄXTEN, LÄGRE STYRRÄNTOR OCH PRECISERING AV ESG-PRODUKTNAMN

Virve Valonen
Head of Group
Sustainability & ESG

Under första halvåret var den ekonomiska tillväxten i USA kraftig och började ta fart något även i Europa, då Europeiska centralbanken sänkte sin styrränta med 0,25 procentenheter i början av juni. I USA har en så kallad Guldlocksekonomi varit rådande, där marknaden varken går alltför varm eller för kall – tillväxten väntas dock avta, vilket innebär att den amerikanska centralbanken Fed ännu inte har sänkt sin styrränta. Under maj–juni

fortsatte den starka utvecklingen på aktiemarknaden. Även i Finland var utvecklingen på aktiemarknaden ganska stark, och i de ekonomiska medierna inleddes en diskussion om att övervinna lågkonjunkturen i Finland. Inflationen har redan tidvis visat tecken på att dämpas i Europa, men i juni höjde ECB sina inflationsförväntningar. Enligt ekonomer kan dock Europeiska centralbanken fortfarande sänka styrräntan i år, men räntesänkingsförväntningarna har sjunkit något på grund av inflationen och Feds räntepolitik. ECB:s räntesänkning kan dock stärka tron på att våga starta investeringsprojekt och öka hushållens konsumtionsvilja när situationen för personer med bostadslån lättar något.

Lägre räntor och ekonomisk tillväxt kan stödja möjligheterna för företag och för vissa länder att investera i den gröna omställningen och därmed stödja ansvarsfulla placeringar, särskilt de med ett grönt tema. Bland de fonder vi förvaltar fokuserar Sparbanken Miljö till exempel på förnybar energi och främjande av miljöinnovationer. År 2024 är ett stort valår då väljarna i många länder kommer att bestämma hur den gröna omställningen kommer att utvecklas på kort och medellång sikt.

Den politiska betydelsen av miljötemat har förblivit stark. EU-kommissionen rekommenderade vid årsskiftet att minska

utsläppen av växthusgaser, så att utsläppen senast år 2040 minskar med så mycket som 90 procent jämfört med nivån år 1990. Även enligt en rapport från Irena (International Renewable Energy Agency) bör årliga investeringar i förnybara energilösningar fyrdubblas om den globala uppvärmningen ska stoppas vid 1,5 °C. Dessutom styr USA:s klimatpaket IRA (Inflation Reduction Act), EU:s program RePowerEU och beredskapspaketet Fit for 55, samt EU:s reglering av hållbar finansiering, placeringarna mot mer hållbara lösningar. Den politiska utvecklingen i USA kommer att visa vad som händer med IRA-paketet i framtiden.

Enligt en undersökning av Morningstar var den sammanlagda andelen ljusgröna produkter, dvs. enligt artikel 8, och mörkgröna produkter, dvs. enligt artikel 9 i EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar, på den europeiska marknaden redan 60 % i början av året. 90 procent av de fonder som förvaltas av Sparbankernas Kapitalförvaltning är ljusgröna, det vill säga i enlighet med artikel 8 i EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar. Ändringar i ESG-produkter förväntas dock ske till följd av den nya EU-förordningen om fondnamn. Förordningen fastställer nya kriterier för andelen hållbara investeringar, samt uteslutningskriterier för ESG-fonder och fonder med namn med till exempel påverkans-, klimat- och miljötermer. Förordningen kan enligt Morningstar påverka upp till 4 300 fonder i EU.

Första halvåret har varit en tid av aktiv utveckling inom Sparbankernas Kapitalförvaltning. Vi förbättrade tillhandahållandet av produktinformation relaterad till EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar (SFDR) och reviderade ESG-måtarna inom portföljförvaltningen till att överensstämja med de senaste tolkningarna av regleringen. Vi deltog i bolagsstämmor och kartlade möjligheter och verktyg för att utöka effektiviteten av ägarstyrningen i framtiden. Kundens ekonomiska välfärd och sparbanksupplevelsen är av största vikt i Sparbanksgruppen. Vi hoppas att det mervärde vi erbjuder förmedlas från vår översikt till våra kunder på ett sakkunnigt och människonära sätt.

ANSVARSFULLT PLACERANDE I SPARBANKSGRUPPEN

Erfaret portföljförvaltningsteam med två ESG-specialister.

ESG-expert i alla tillgångsklasser som vi placerar i.

Högklassiga ESG-klassificeringar, regelbunda analyser och stresstester av klimatscenarier för våra aktie- och räntefonder samt rapportering av positiva miljökonsekvenser.

Föregångare inom att påverka genom att placera: Sparbanken Miljö -specialplaceringarfond fokuserar bland annat på miljöinnovationer.

ANSVARSFULL PLACERINGSVERKSAMHET I SPARBANKERNAS KAPITALFÖRVALTNING

- Hänsyn till ESG-risker och -faktorer
- Tematiskt effektplacering och prioritering
- Uteslutning
- Uppföljning av efterlevnaden av internationella normer och avtal
- Aktivt ägarskap och påverkan

HÖGKLASSIGA VERKTYG FÖR ANALYS.

Powered by data from

VI MEDVERKAR I:

* MSCI IS A LEADING PROVIDER OF CRITICAL DECISION SUPPORT TOOLS AND SERVICES FOR THE GLOBAL INVESTMENT COMMUNITY. THE USE BY [SP FUND COMPANY] OF ANY MSCI ESG RESEARCH LLC DATA, AND THE USE OF MSCI LOGOS, TRADEMARKS, SERVICE MARKS OR INDEX NAMES HEREIN, DO NOT CONSTITUTE A SPONSORSHIP, ENDORSEMENT OR PROMOTION OF [SP FUND COMPANY] BY MSCI OR ANY OF ITS AFFILIATES. MSCI SERVICES AND DATA ARE THE PROPERTY OF MSCI OR ITS INFORMATION PROVIDERS. MSCI AND MSCI ESG RESEARCH NAMES AND LOGOS ARE TRADEMARKS OR SERVICE MARKS OF MSCI OR ITS AFFILIATES.

VÅRA NYCKELTAL

PRISBELÖNTA FONDER

Den bästa nordiska fonden
i serien kortsräntefonder:
Sparbanken Kortsränta

Refinitiv Lipper Fund Awards 2023

Den bästa nordiska fonden i serien
kortsräntefonder och aktier i Finland:
Sparbanken Kortsränta och
Sparbanken Småföretag

Refinitiv Lipper Fund Awards 2022

Den bästa räntefonden i Norden:
Sparbanken Kortsränta,

Refinitiv Lipper Fund Awards 2021

Sparbanken Småföretag bland tre i topp
i serien för finländska aktier,

Morningstar Awards 2021

Bästa fondhus för finländska aktier,

Citywire Nordic Awards 2019

Sparbanken Småföretag
Finlands bästa aktiefond 2018

(sjoittaja.fi)

Finlands bästa aktiekapitalförvaltare,

Morningstar Awards 2018

20

års kapitalförvaltning

Från och med **2014** PRI-undertecknare

29

ljusgröna fonder, dvs. fonder enligt artikel 8
i EU:s informationsförordning (90 % av fonderna)

30

bolagsmöten för att påverka målföretag
under första halvåret 2024

53%

av de förvaltade fonderna 3–5 bollar
i Morningstar® hållbarhetsklassificering

5

fonder beviljades märket
Morningstar® Low Carbon Designation™

+18%

Nettoeffekt av fonder enligt
Upright Project-modellering

ANSVARSFULLT PLACERANDE

Med ansvarsfulla placeringar avses att man tar hänsyn till s.k. ESG-ärenden (Environment, Social and Governance) i placeringsverksamheten. För Sparbankernas Kapitalförvaltning betyder ansvarsfulla placeringar mer än enbart riskhantering – det betyder också affärstillfällen. Vi placerar till exempel i företag som främjar grön omställning, genom vilka vi vill uppnå positiva hållbarhetseffekter även i framtiden. Genom ansvarsfulla placeringar strävar vi efter att uppnå en så bra avkastning som möjligt på den valda risknivån. Vi är övertygade om att bolag som verkar ansvarsfullt på lång sikt är mer lönsamma än bolag som inte agerar på ett hållbart sätt.

Vi vill vara en transparent kapitalförvaltare som får uppskattning för vår ansvarsfullhet. Sparbankernas Kapitalförvaltning följer principerna för ansvarsfulla placeringar och vår ägarstyrningspolicy i all placeringsverksamhet. Genomförandet sker genom olika tillvägagångssätt och varierar något mellan tillgångsklasserna.

ANSVARSFULLHET ÄR EN INTEGRERAD DEL AV VÅR PLACERINGSPROCESS

Inom Sparbankernas kapitalförvaltning är tillämpningen av principerna för ansvarsfullhet direkt integrerad som en del av placeringsprocessen. Portföljförvaltaren, som utsetts separat för varje portfölj, sköter om avkastningen och riskerna för sin portfölj samt om det ansvarsfulla placerandet i den praktiska placeringsverksamheten.

Inom Sparbankernas kapitalförvaltning mäts ansvar med hjälp av olika mätare, och mätningen utvecklas efter behov. Vi använder flera nyckeltal för att bedöma våra fonders ansvarsfullhet så omfattande som möjligt.

Ansvarschefen och ESG-experterna utvecklar, utbildar och övervakar genomförandet av ansvarsfullt placering i olika tillgångsslag och rapporterar om genomförandet av ansvar i placeringsverksamheten. Sp-Fondbolags styrelse fastställer regelbundet principerna för ansvarsfullt placering och följer upp hur ansvarsfullheten förverkligas.

HÄNSYN TILL ESG-RISKER OCH -FAKTORER

Med hållbarhetsrisk avses en händelse eller ett förhållande som hänför sig till miljö, samhälle eller förvaltningssed (ESG) och vars genomförande kan ha en väsentlig negativ inverkan på investeringens värde. ESG-faktorerna beaktas och bedöms som en del av analysen och besluten om placeringar. Portföljförvaltaren bedömer placeringsobjektets väsentliga risker och möjligheter i fråga om ansvarsfullhet som en del av den övriga analysen av placeringsobjektet. Placeringsbeslut inkluderar också övervägande och bedömning av de huvudsakliga negativa hållbarhetseffekterna. Vi publicerar bland annat

vårt tillkännagivande om de huvudsakliga negativa effekterna på hållbarhetsfaktorer på vår webbplats. Vid sidan av externa serviceproducenter används vid bedömning av ansvarsfullhet även företagets ansvarsrapporter, rapporter från icke-statliga organisationer och andra offentliga informationskällor.

Som bedömningsmetoder använder Sparbankernas Kapitalförvaltning verktyg som utvecklats av externa tjänsteleverantörer. Med dessa verktyg är det möjligt att identifiera och analysera olika hållbarhetsrisker och -faktorer i placeringsbeslutsprocessen. Metoderna och verktygen som används för att identifiera dessa risker varierar beroende på tillgångsklass och de gällande definitionerna inom regleringen av hållbarhetsrisker. De externa tjänsteleverantörer vi använder inkluderar Bloomberg, Upright Project, Morningstar och MSCI ESG Research LLC. Under första halvåret 2024 utvecklade vi även processer och anvisningar för hållbarhetsbedömning av våra produkter samt datainsamling via våra ESG-verktyg.

TEMATISKT EFFEKTPLACERANDE OCH PRIORITERING

Inom tematiskt placering och positiv värdering fokuserar vi på något utvalt ansvarstema. Specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö främjar hållbara egenskaper för miljön. Vi har som mål att placera cirka en fjärdedel av fondens medel i projekt som har ett klart tema för främjande av positiva miljöaspekter, till exempel byggandet av en vindkraftspark. Avkastningen sedan fondens start har varit 65,7 %. Vi berättar mer ingående om fondens genomslag i avsnittet om effektplacering.

UTESLUTNING

Uteslutningskriterierna granskas och uppdateras regelbundet i samarbete med portföljförvaltningen. Sp-Fondbolag gör inga direkta placeringar i aktörer som tillverkar eller säljer kontroversiella vapen eller delar till sådana. Som kontroversiella vapen räknas bland annat landminor, klusterbomber, ammunition med utarmat uran, kemiska och biologiska vapen samt i vissa sammanhang kärnvapen. Vid fall gällande dubbla användningsområden använder vi vårt omdöme för att fastställa andelen av målföretagets omsättning (högst 5 %) och försöker bedöma den faktiska primära användningen, till exempel genom att analysera tillgänglig information eller genom att diskutera med det företag som är föremål för placeringen.

Sp-Fondbolag har även uteslutit kolanvändare och -producenter från sina direkta placeringar. Uteslutningen gäller gruvbolag där över 25 % av omsättningen kommer från kol som används för energiproduktion samt företag som producerar stora mängder energikol (mer än 30 % av produktionen). Även elbolag som använder betydande mängder kol som bränsle omfattas av uteslutningen (mer än 30 % av produktionen). Om företaget

har trovärdiga planer eller planer enligt Paris klimatavtal på att genomföra en övergång till ett samhälle med liten användning av kol samt planer på att minska sina klimateffekter och sin kolförbrukning (till exempel Science Based Target), kan det undgå uteslutning. Uteslutningen i Miljö-specialplaceringsfonden gäller gruvbolag där över 5 % av omsättningen kommer från kol som används för energiproduktion samt företag som producerar stora mängder energikol (mer än 30 % av produktionen). Vid företag som är väsentliga för den gröna övergången bedömer vi placeringsmöjligheterna från fall till fall.

Vi är selektiva och omsorgsfulla i vårt förhållningssätt till företag som producerar torv för energianvändning eller som verkar inom cannabisindustrin, erbjuder hasardspel eller snabbkrediter med hög ränta som sin huvudsakliga verksamhet sett till omsättning, krigsmaterietillverkare, deras underleverantörer eller distributörer eller aktörer som till exempel enligt Finnwatch har visat sig använda barnarbete.

Vi placerar inte heller direkt i tobakstillverkare eller produktion av vuxenunderhållning (högst 5 % av omsättningen), inte heller i företag som upprepade gånger bryter mot internationella normer och avtal och inte aktivt visar att de korrigerar missförhållanden i sin verksamhet.

Även vid utvärderingen av placeringar i obligationslån utvecklar och genomför vi en övergripande översyn med beaktande av olika hållbarhetsfaktorer. Dessa kan till exempel vara politiska tillvägagångssätt, förvaltningens styrka, utvecklingen på det sociala området, mänskliga rättigheter och reformvilja. Brister i flera faktorer, i kombination med bristande reformpolitik, kan leda till att landet utesluts från våra placeringar.

EFTERLEVAD AV INTERNATIONELLA NORMER OCH AVTAL

De centrala internationella avtalen och normerna skapar värdegrunden för ansvarsfulla placeringar. Vi följer hur våra direkta placeringsobjekt verkar i enlighet med dem. De normer som granskas baserar sig bl.a. på FN:s konvention Global Compact, OECD:s anvisningar till multinationella företag samt ILO:s internationella deklaration om arbetsrättigheter.

Om missförhållanden uppdagas fattar Sp-Fondbolag beslut om åtgärder och företagets möjligheter och vilja att inom sex månader systematiskt åtgärda faktorerna bakom missförhållandet. Vi kontaktar eventuellt företaget, antingen direkt eller via tjänsteleverantören, för att få mer information och påverka deras verksamhet. Företag som upprepade gånger brutit mot internationella avtal och som inte aktivt visar att de åtgärdar missförhållandet utesluts från direkta placeringar. Vi behandlar alltid dessa ärenden från fall till fall. Vi granskar uteslutnings- och övervakningslistan och uppdaterar inventarieförteckningen minst två gånger per år. I våra direkta placeringar finns för närvarande några enskilda företag som har ett verifierat missförhållande i sina verksamheter. En betydande del av dessa företag har vidtagit åtgärder för att korrigera missförhållandet, och vi följer aktivt upp situationen.

VÅRA FONDPARTNER HAR VALTS UT PÅ ETT ANSVARSFULLT SÄTT

Vi använder samarbetspartnernas fonder för att komplettera omfattningen av vår placeringsverksamhet. Vi väljer ansvarsfulla, solida och pålitliga samarbetspartner vars placeringsfilosofi ligger nära vår egen. Vi prioriterar aktörer som har undertecknat PRI-principerna och utreder av aktörerna bl.a. vilken policy för ansvarsfull placering de har samt hur de hanterar ESG-ärenden och tar hänsyn till ESG-faktorer och -risker och integrerar dem i utredningarna, analyserna, besluten, riskhanteringen och rapporteringen. För närvarande har alla våra externa fondpartner undertecknat PRI-principerna.

Vi säkerställer också att förvaltningsbolaget för fonderna finns i en stat som har ratificerat OECD:s AEOI-avtal, dvs. avtalet om automatiskt utbyte av skatteinformation. För USA:s del tillämpas FATCA-avtalet.

AKTIVT ÄGARSKAP OCH PÅVERKAN

Via aktivt ägande är vi också tillsammans med andra placerare med och påverkar olika initiativ som syftar till att minska de negativa hållbarhetseffekterna på klimatet och miljön. Sparbanksfonderna deltar på bolagsstämmor för de företag som är fondernas placeringsobjekt i enlighet med principerna för ägarstyrning. Under första halvåret deltog Sparbanksfonderna i 20 finländska bolags stämmor. Flera fonder kan vara representerade vid samma bolagsstämma. Av dessa 20 stämmor deltog Sparbanken Östersjön i fem stämmor, Sparbanken Finland i 20, Sparbanken Småföretag i 14, Sparbanken Ränta Plus i åtta, Sparbanken Miljö i två och Sparbanken Aktie Världen i en. På bolagsstämmorna stödde vi styrelsens förslag. Dessutom har vi under det första halvåret 2024 diskuterat med 30 företag på bolagsmöten.

Vi har år 2014 undertecknat de principer för ansvarsfullt placering som stöds av FN (Principles for Responsible Investment – PRI) och vi är med i Finsif, den finländska organisationen för ansvarsfullt placering. Dessutom bidrar vi till placerarinitiativet Climate Action 100+, som strävar efter att påverka över hundra företag med stora utsläpp inom olika branscher. Vi deltar i CDP:s initiativ mot klimatförändring, vatten- och skogsförbrukning och i initiativet SBTi (Science-Based Targets), som stöder företag som ställer upp vetenskapligt baserade utsläppsminskningmål. Vi uppmuntrar också företag att rapportera mer öppet om sin miljöverksamhet via CDP:s initiativ Non Disclosure Campaign i fråga om CDP:s initiativ som nämns ovan. Ju mer företagen rapporterar, desto bättre möjligheter har vi placerare att bilda en helhetsbild och göra en placeringsanalys om våra placeringsobjekts verksamheter.

Vi har i fyra år rapporterat från kapitalförvaltningens perspektiv i enlighet med TCFD:s ramverk (Task-Force on Climate-related Financial Disclosures) som en del av Sparbanksgruppens årliga hållbarhetsrapport och vi har tagit de första stegen mot en rapportering i enlighet med referensramen TNFD (Task-Force on Nature-related Financial Disclosures). Vi uppmuntrar också

tredje parter s fonder till rapportering i enlighet med TCFD. TCFD och TNFD är frivilliga ramverk som är utformade för att hjälpa företag att förstå och rapportera om de ekonomiska konsekvenserna för deras egen verksamhet i anslutning till klimatförändringarna och naturen. Enligt rekommendationerna i dessa

ramverk ska företagen rapportera om fyra olika delområden: förvaltningsmetod, strategi, riskhantering samt mätare och mål. Vi stöder även klimatrapportering enligt TCFD:s ramverk i våra målföretag.

FONDERNAS HÅLLBARHETS BETYG

	Morningstar Sustainability Rating™	Morningstar® Low Carbon Designation™	Klassificering av koldioxidrisker
Sparbanken Amerika			Låg
Sparbanken Europa			Låg
Sparbanken High Yield			
Sparbanken Östersjön			Låg
Sparbanken Djärvhet			Låg
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta			Medelhög
Sparbanken Tillväxtmarknader			Medelhög
Sparbanken Fastighetsaktie Europa			
Sparbanken Ränta Plus			Låg
Sparbanken Räntebetonad			Låg
Sparbanken Finland			Låg
Sparbanken Måtta			Låg
Sparbanken Aktie Världen			Låg
Sparbanken Aktiebetonad			Låg
Sparbanken Småföretag			
Sparbanken Hyfs			Låg
Sparbanken Balanserad			Låg
Sparbanken Avkastningsinriktad			Låg
Sparbanken Företagslån			Låg

Källa: Morningstar

Morningstars hållbarhetsbetyg (Morningstar Sustainability Rating™) beskriver ansvar hos de bolag som ägs av fonden i förhållande till ägandet i andra fonder i samma jämförelseklass som fastställts av Morningstar. Denna jämförelsegrupp kan vara en annan än den som använts vid jämförelsen av fondernas avkastning. Skalan anges från bäst till sämst mellan 5 och 1.

The Morningstar® Low Carbon Designation™ tilldelas fonder med låg poängsättning inom koldioxidrisk och låg exponering för fossila bränslen. Detta indikerar att fonden i allmänhet håller på att gå i riktning mot en koldioxidsnål ekonomi. Morningstars kolriskklassificering mellan: allvarlig – hög – medelhög – låg – obefintlig.

FONDERNAS HÅLLBARHETSPOÄNG

	 Hållbarhets- betyg	 Miljö	 Socialt	 Administrativt	 Täckning (%)
Sparbanken Amerika	20,7	4,2	9,4	7	100
Sparbanken Europa	18,1	3,5	7,9	5,9	91
Sparbanken High Yield	20,2	2,2	5,1	3,8	74
Sparbanken Östersjön	20,3	3	4,3	3,7	95
Sparbanken Djärvhö	19,6	4	8	6,4	96
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta	25,6	4	5,3	4,8	90
Sparbanken Tillväxtmarknader	23,2	5	8,7	7,8	97
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	10,3	2	2,7	4,6	96
Sparbanken Ränta Plus	17,3	3	6,5	5,5	79
Sparbanken Räntebetonad	20,7	3,7	7,1	5,7	80
Sparbanken Finland	17,7	4,3	6,2	4,6	98
Sparbanken Måtta	19,2	3,7	7,5	5,9	89
Sparbanken Aktie Världen	19	3	8,9	6,7	100
Sparbanken Aktiebetonad	20,6	3,7	7,5	6,1	91
Sparbanken Småföretag	17,9	2,9	3,3	2,6	85
Sparbanken Hyfs	19,4	3,9	7,8	6,2	93
Sparbanken Balanserad	20,8	3,7	7,3	5,9	87
Sparbanken Avkastningsinriktad	20,7	3,7	7,3	5,8	96
Sparbanken Företagslån	18,5	3,9	7,4	5,8	93

Källa: Morningstar

I Morningstars hållbarhetsbetyg består varje fonds hållbarhetspoäng av företagsspecifika fördelningar av hållbarhetspoäng för innehaven i fonden samt av poängsättning av missförhållanden i anslutning till ansvaret. Poängsättning av missförhållanden har en negativ inverkan på portföljens betyg. Portföljens hållbarhetspoäng är mellan 0 och 100, så ju lägre siffran är, desto bättre.

EU:S REGLERING AV HÅLLBAR FINANSIERING

EU-kommissionen har en handlingsplan för hållbar finansiering, som syftar till att vägleda finansmarknaderna för att främja målen för hållbar utveckling. Under de senaste åren har EU arbetat med frågor som att reglera definitionen av hållbar finansiering, öka insynen i information om till exempel investeringars miljömässiga och samhällspåverkan och integrera beaktandet av kundernas hållbarhetspreferenser i placerings- och försäkringsrådgivningen.

BEAKTANDE AV KUNDERNAS HÅLLBARHETSPREFERENSER

Inom Sparbankernas Kapitalförvaltning har utredandet av kundernas hållbarhetspreferenser integrerats som en del av verktygen Ekonomistund och Ekonomistund för företag för placerings- och försäkringsrådgivning och lämplighetsbedömning. Fastställandet av hållbarhetspreferenser baseras på direktivet Marknader för finansiella instrument II.

NÄR DET GÄLLER HÅLLBARHETSPREFERENSER SKA MAN I ENLIGHET MED REGLERINGEN UTREDA VILKEN MINSTA ANDEL KUNDEN VILL HA I SINA PLACERINGAR:

1. Miljömässigt hållbara investeringar enligt EU:s klassificerings-system

och / eller

2. Placeringar som bidrar till miljömässiga eller samhällsmål enligt informationsförordningen

och / eller

3. Placeringar som beskriver de huvudsakliga negativa hållbarhetseffekterna

Dessutom ska man i enlighet med regleringen utreda av kunden i vilken utsträckning placeringar som motsvarar hållbarhetspreferenserna i fråga bör ingå i placeringslösningen. Vid placerings- och försäkringsrådgivning bör man samtidigt gå

igenom med kunden vad produkter som beaktar indikatorer som beskriver hållbara placeringar och huvudsakliga negativa hållbarhetseffekter innebär.

EN MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR INVESTERING ENLIGT TAXONOMIN UPPFYLLER FÖLJANDE TRE KRITERIER:

1. Verksamheten ska bidra till minst ett av de sex hållbarhetsmålen, som anknyter till begränsning av klimatförändringen, anpassning till klimatförändringen, hållbara vattenresurser, övergång till en cirkulär ekonomi, förhindrande av föroreningar och förbättring av ekosystemens status.
2. Verksamheten orsakar inte betydande olägenhet för uppnåendet av de övriga målen i enlighet med DNSH-principen (Do No Significant Harm).
3. Verksamheten är i linje med FN:s, ILO:s och OECD:s centrala principer om ansvar.

HÅLLBARA INVESTERINGAR ENLIGT DEFINITIONEN I ARTIKEL 2.17 I KOMMUNIKATIONSFÖRORDNINGEN BIDRAR TILL:

1. Ett miljömål som ett mål som mäts med till exempel centrala indikatorer för resurseffektivitet för:
 - användning av energi, förnybar energi, råvaror samt vatten och mark,
 - uppkomsten av avfall och utsläpp av växthusgaser, eller
 - konsekvenser för den biologiska mångfalden och den cirkulära ekonomin.
2. Socialt mål, såsom:
 - kampen mot ojämlikhet eller social sammanhållning,
 - integration i samhället och arbetsmarknadsrelationer,
 - en investering i mänskligt kapital, eller
 - sammanslutningar i ekonomiskt eller socialt svagare ställning.

Dylika hållbara investeringar vållar inte någon betydande skada för någon av de ovanstående målen, och de företag som investeras i följer god förvaltningssed, särskilt när det gäller fungerande administrativa strukturer, anställningsförhållanden, löner för personalen och efterlevnad av skatteregler. En hållbar investering är vanligtvis en produkt som överensstämmer med artikel 8 eller artikel 9 i EU:s informationsförordning.

HUVUDSAKLIGA NEGATIVA EFFEKTER

EU:s informationsförordning definierar huvudsakliga negativa effekter (Principal Adverse Sustainability Impacts, "PAI") som effekterna av placeringsbeslut som har en negativ inverkan på hållbarhetsfaktorer.

Med hållbarhetsfaktorer avses frågor som rör miljön, samhället och arbetstagare, respekt för de mänskliga rättigheterna samt kampen mot korruption och mutor.

I EU:s informationsförordning definieras hållbarheten för investeringsprodukter enligt följande:

- Artikel 8 – en produkt, som främjar, förutom andra särdrag, miljömässiga eller sociala särdrag, eller en kombination av dessa särdrag, och att de företag som investeringen avser följer god förvaltningssed.
- Artikel 9 – produktens syfte är att göra hållbara placeringar. En sådan produkt främjar ett miljömässigt eller socialt mål eller en kombination av dessa.
- Artikel 6 – en produkt som uppfyller kraven, dvs. en produkt som tar hänsyn till hållbarhetsrisker (eller som med rätta inte gör det). När det till exempel gäller negativa konsekvenser för hållbarhet används i informationsförordningen hållbarhetsindikatorer i samband med klimat-, miljö-, social- och arbetsfrågor, respekt för mänskliga rättigheter och kampen mot korruption och frågor gällande anti-korruption.

	SFDR-klassificering
Sparbanken Amerika	Artikel 8
Sparbanken Europa	Artikel 8
Sparbanken High Yield	Artikel 8
Sparbanken Östersjön	Artikel 8
Sparbanken Djärvhet	Artikel 8
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta	Artikel 6
Sparbanken Tillväxtmarknader	Artikel 8
Sparbanken Fastighet	Artikel 8
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	Artikel 8
Sparbanken Ränta Plus	Artikel 8
Sparbanken Räntebetonad	Artikel 8
Sparbanken Ränteportfölj	Artikel 6
Sparbanken Finland	Artikel 8
Sparbanken Kortränta	Artikel 8
Sparbanken Mätta	Artikel 8
Sparbanken Aktie Världen	Artikel 8
Sparbanken Aktiebetonad	Artikel 8
Sparbanken Småföretag	Artikel 8
Sparbanken Långränta	Artikel 8
Sparbanken Hyfs	Artikel 8
Sparbanken Balanserad	Artikel 8
Sparbanken Avkastningsinriktad	Artikel 8
Sparbanken Miljö	Artikel 8
Sparbanken Företagslån	Artikel 8

De flesta av de fonder vi förvaltar (29/32) är förenliga med artikel 8 i EU:s informationsförordning och vi ser över produkternas hållbarhetsklassificering minst var sjätte månad.

Vi publicerar bland annat på vår webbplats och i våra fondprospekt information om hur vi tar hänsyn till hållbarhetsfaktorer och -risker i vår placeringsverksamhet samt placerings- och försäkringsrådgivning. Förutom hållbarhetsrisker tar vi hänsyn till de huvudsakliga negativa hållbarhetseffekterna (PAI) i våra placeringsbeslut och placerings- och försäkringsrådgivning och vi har rapporterat dem på vår webbplats. Vi publicerar också förhandsinformations- och periodiska informationsformulär om våra placeringsprodukter i enlighet med informationsförordningen, bland annat om produkten innehåller hållbara placeringar i enlighet med taxonomin eller hållbara placeringar i enlighet med artikel 2 (17) i informationsförordningen. I fondprospektet och i de periodiska översikterna berättar vi också om egenskaperna i enlighet med artikel 8 i informationsförordningen och tillämpningen av kriterierna för EU:s klassificeringssystem och principen om "ingen väsentlig skada" i samband med uppgifterna om fonderna.

Vi har granskat vilken andel av våra fonders placeringsobjekts affärsverksamhet omfattas av taxonomin (taxonomy eligibility). I takt med att företagets rapportering utvecklas kommer även täckningen av taxonomiinformation i tjänsteleverantörernas databaser att förbättras. Vissa företag har börjat rapportera taxonomienlighet mer detaljerat från början av 2023, och vi följer upp utvecklingen av datakvalitet och täckning.

Förutom taxonomienlighet har vi också undersökt andelen hållbar placeringsverksamhet i de fonder vi förvaltar i enlighet med artikel 2 (17) i informationsdirektivet. Vi bedömer till exempel detta på grundval av om placeringarna stöder FN:s utvalda mål för hållbar utveckling som motsvarar de miljömässiga eller sociala mål eller en kombination av dessa som definieras i artikel 2 i informationsförordningen. Under det första halvåret innehöll 28 av Sparbankens fonder hållbara placeringar i enlighet med artikel 2 (17) i informationsförordningen.

HÅLLBAR UTVECKLING OCH KLIMATFÖRÄNDRING

Klimatförändringen och miljöns välbefinnande är teman som syns i företagens strategiska mål och affärsplanering. En påskyndad klimatförändring leder oundvikligen till ändringar i lagstiftningen och på så sätt kommer företagens verksamhetsmiljö att radikalt förändras. Miljöfrågorna har blivit betydande konkurrensfaktorer för företagen och en inkomstkälla för placerarna. Det uppstår ständigt nya tekniker och de gamla produktionsmodellerna utvecklas för att svara på den hållbara utvecklingens och klimatförändringens utmaningar.

I vår placeringsverksamhet beaktar vi klimateffekterna av verksamheten hos målföretagen i våra fonder. Vi har olika nyckeltal för att öka transparensen i våra fonders miljökonsekvenser och koldioxidrisker. En av indikatorerna är koldioxidriskmätaren, som mäter risken för portföljbolag vid övergången till en koldioxidsnål ekonomi. Denna indikator baseras på Morningstars samarbetspartner Sustainalytics analys av enskilda bolag. Morningstar kombinerar dessa bolags resultat på fondnivå. Vi har även uteslutit kolanvändare och -producenter från våra direkta placeringar. Vi berättar mer om dem i punkten om uteslutning.

ANALYSER OCH STRESSTESTER AV KLIMATSCENARIER FÖR VÅRA AKTIE- OCH RÄNTEFONDER

Vi utför ungefär årligen analyser och stresstester av klimatscenarier för våra aktie- och räntefonder. Scenarieanalyserna

och stresstesterna bygger på metoden PACTA som hanteras av Rocky Mountain Institute och utvecklats av 2 Degrees Investing Initiative. PACTA-metoden analyserar de viktigaste utsläpparna av växthusgaser inom vissa branscher och hur dessa bolags utsikter står i proportion till IEA:s scenario för hållbar utveckling. I stresstester räknar verktyget ut eventuella förändringar i portföljens värde i förhållande till tre olika klimatscenarier som fastställts av centralbanken i England. Inom en snar framtid kommer vi att sätta upp separata klimatmål enligt transitplanen för kundtillgångar som förvaltas av Sp-Fondbolaget.

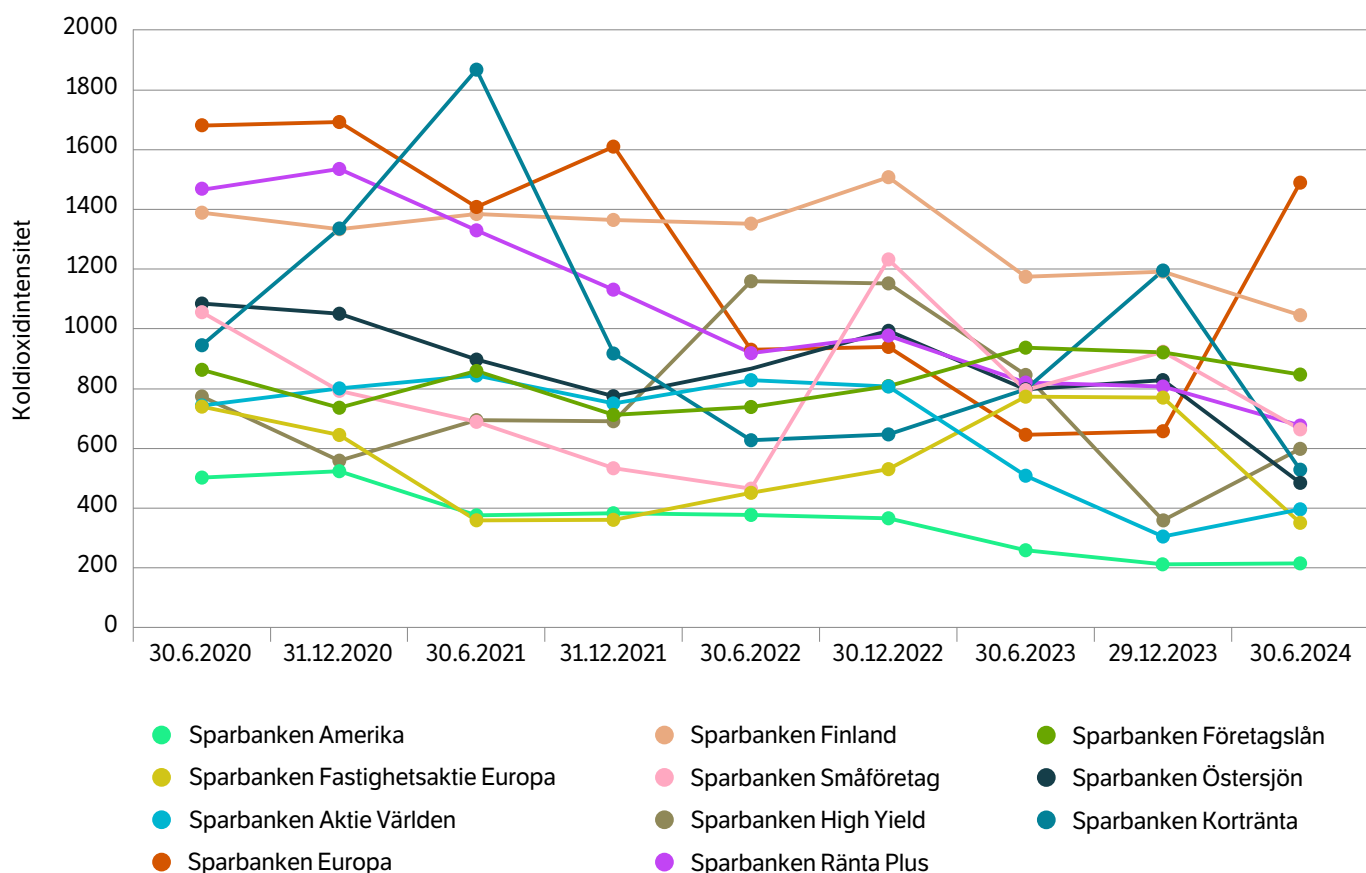
FONDERNAS KOLDIOXIDAVTRYCK

Det tal för koldioxidintensitet som rekommenderas av TCFD är ett sätt att uppskatta placeringsobjektens klimatpåverkan och beskriver fondens koldioxidutsläpp (t CO₂e) i förhållande till de ägda bolagens omsättning (miljoner EUR). De bolagsspecifika talen för koldioxidintensitet viktas med bolagets andel i fonden och de viktade talen adderas. Talet beräknas halvårsvis för de Sparbanksfonder som har direkta aktie- och företagslåneplaceringar. Uppgifterna om specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö rapporteras i fondens hållbarhetsrapport som utges kvartalsvis.

	Koldioxidintensitet (tCO ₂ e/omsättning miljoner EUR) (H1, 2024)	Koldioxidintensitet (tCO ₂ e/omsättning miljoner EUR) (H2, 2023)
Sparbanken Amerika	208,7	255,7
Sparbanken Europa	653,4	641,2
Sparbanken Östersjön	823,9	793,4
Sparbanken High Yield	355,3	841,6
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	765,8	768,8
Sparbanken Finland	1 186,8	1170,1
Sparbanken Kortränta	1 190,6	793,2
Sparbanken Aktie Världen	301,2	504,7
Sparbanken Småföretag	918,8	791,1
Sparbanken Företagslån	916,8	932,9

Källor: Sp-Fondbolag Ab, Bloomberg

UTVECKLINGEN AV SPARBANKSFONDERNAS KOLDIOXIDAVTRYCK

Källor: Sp-Fondbolag Ab, Bloomberg

I beräkningen av koldioxidintensitet används företagens direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1) och indirekta utsläpp (scope 2 och scope 3). Med direkta växthusutsläpp avses utsläpp från källor som företaget äger eller kontrollerar, till exempel egenproducerad energi. Indirekta utsläpp är utsläpp orsakade av den energi som företaget köper, främst utsläpp från produktionen av inköpt el, samt indirekta utsläpp som uppstår i värdekedjan.

Vid beräkningen av utsläpp används koldioxidkvaliteter, som anger växthusgasernas sammanlagda klimatvärmende effekt. Detaljerade utsläppstal grundar sig på senast tillgänglig information.

Viktningen vid fondens beräkningstidpunkt har stor inverkan på fondens koldioxidavtryck. På grund av köp och försäljning av portföljens tillgångar kan fondens koldioxidavtryck variera till och med kraftigt. Utsläppen mellan sektorerna varierar kraftigt, vilket innebär att även sektorstrukturen på fondens målmarknad inverkar på koldioxidavtryckets storlek. Utsläppsberäkningarna baseras på de siffror företagen rapporterar samt på sektorspecifika bedömningar, vilket innebär att man inte har tillgång till uppgifter om alla företag.

NATURFÖRLUST OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Många företag kommer att möta risker och möjligheter relaterade till klimatförändringar och biologisk mångfald som kommer att påverka deras nuvarande och framtida affärsverksamhet. Till exempel World Economic Forum (2024) har uppskattat att förlusten av biologisk mångfald och ekosystemens kollaps kommer att vara en av de största globala riskerna under det kommande decenniet. Som fondbolag vill vi förstå dessa effekter och stödja Sparbanksgruppens kunder i att gå mot hållbara affärsmodeller.

Enligt MSCI ESG Research hade bland de fonder som vi förvaltade den 30.6.2024 till exempel Sparbanken Finland (3,73 %), Sparbanken Miljö (1,62 %), Sparbanken Amerika (1,52 %), Sparbanken Företagslån (1,46 %) och Sparbanken Småföretag (1,43 %) de flesta miljölösningar som skyddar naturkapitalet. Vi har också följt upp att de medel vi förvaltar överensstämmer med FN:s mål för hållbar utveckling, som tar hänsyn till biologisk mångfald och naturförlust. Dessutom har vi på vår webbplats rapporterat de huvudsakliga negativa hållbarhetseffekterna av de tillgångar vi förvaltar, vilka bland annat mäter konsekvenserna för den biologiska mångfalden. Som en indikator granskar vi aktiviteter som har en negativ inverkan på områden med känslig biologisk mångfald. Med andra ord granskar vi andelen sådana företag som utgör placeringsobjekt och som har verksamhetsställen eller aktiviteter i eller nära områden med känslig biologisk mångfald.

Instruktionerna i Global Biodiversity Framework (GBF, 2021) för aktörer inom finansbranschen inkluderar bland annat hantering av risker, effekter och beroenden av placeringar, finansiering eller placeringsobjektsföretag i förhållande till biologisk

mångfald. För närvarande ligger dock utmaningen i att bedöma risker i att kombinera data från olika källor och i indikatorernas ofullständighet och instabilitet. Till exempel har FN:s (United Nations Environment Programme Finance Initiative, UNEP FI) projekt Finance Initiative under år 2023 utarbetat anvisningar och rekommendationer för bankbranschen för att skydda den biologiska mångfalden och ekosystemen.

Dessutom följer vi noga upp utvecklingen av den nationella strategin och verksamhetsprogrammet för biologisk mångfald vid miljöministeriet. Avsikten är att denna strategi och detta verksamhetsprogram ska sträcka sig fram till år 2035, med beaktande av FN:s konvention om biologisk mångfald, EU:s strategi för biologisk mångfald och de nationellt fastställda målen. Huvudsyftet med EU:s strategi för biologisk mångfald är att stoppa naturförlusten och vända utvecklingen av den biologiska mångfalden till positiv senast år 2030. Medlemsstaterna har förbundit sig till 17 huvudmål för genomförandet av strategin och uppnåendet av målen. Sparbanksgruppen deltar också i det naturåtagande som utarbetats av Finansbranschen rf. Syftet med åtagandet är att främja åtgärder mot naturförlust inom finansbranschen med hjälp av enhetliga verktyg och indikatorer under åren 2024–2028.

Å andra sidan har till exempel Finansinspektionen (2020) konstaterat att de regleringsförändringar som rör skyddet av den biologiska mångfalden kommer till finanssektorn snabbast genom EU:s taxonomi, som definierar hållbar ekonomisk verksamhet. Vi följer också upp utvecklingen av taxonomireglering i Sparbankernas Kapitalförvaltning.

FONDERNAS POSITIVA MILJÖKONSEKVENSER

	 Andelen miljölösningar	 Täckning (%)
Sparbanken Amerika	18,46	98,54
Sparbanken Europa	7,20	80,86
Sparbanken Östersjön	7,16	74,97
Sparbanken Djärvhjet	11,64	91,25
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta	3,28	72,97
Sparbanken Tillväxtmarknader	8,05	91,92
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	51,02	96,07
Sparbanken Ränta Plus	6,01	68,14
Sparbanken Räntebetonad	7,77	71,07
Sparbanken Finland	5,75	87,96
Sparbanken Måtta	8,56	80,33
Sparbanken Aktie Världen	13,87	97,50
Sparbanken Aktiebetonad	9,53	84,94
Sparbanken Småföretag	0,00	54,25
Sparbanken Hyfs	10,41	86,62
Sparbanken Balanserad	9,00	80,70
Sparbanken Avkastningsinriktad	9,79	90,26
Sparbanken Miljö	22,23	50,63
Sparbanken Företagslån	9,57	81,82

Källa: Morningstar

Miljölösningarna beskriver de företag som finns i fonden och vars omsättning bl.a. utgörs av förnybar energi eller av produkter och tjänster som stöder den, samt av energieffektivitet, energieffektiva byggnader och koldioxidsnål trafik. Vi publicerar nyckeltalet, om täckningen är över 50 procent av ägandet i portföljen. Uppgifterna om specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö rapporteras i fondens hållbarhetsrapport som utges kvartalsvis.

FONDERNAS NETTOEFFEKT

Vi samarbetar med The Upright Project för att bedöma nettoeffekterna av våra fonder. Syftet är att vi i fortsättningen har djupare insikter om våra fonders nettoeffekt och använder denna information i portföljförvaltningen. The Upright Projects modeller använder företagets rapporter, vetenskapliga artiklar, marknadsundersökningar, statistik och artificiell intelligens för att modellera enskilda företags nettoeffekter utifrån deras produkter och tjänster. Nettoeffekten mäts inom miljö, hälsa och samhälle samt skapande och delning av information.

Sparbankens fonder har en positiv nettoeffektprofil. Den positiva nettoeffektrelationen återspeglar det att våra fonder i genomsnitt genererar fler positiva externa effekter än negativa. I fråga om de undersökta temana anknyter de största positiva nettoeffekterna till samhället, såsom till betalning av skatt, skapande av arbetstillfällen och den samhällsliga infrastrukturen.

SPARBANKSFONDERNAS NETTOEFFEKTER

IMPACT	NEGATIVE	SCORE	POSITIVE
Society	-0.5	+12.0	+12.4
Jobs		+2.8	+2.8
Taxes		+4.6	+4.6
Societal infrastructure		+4.8	+4.8
Societal stability	-0.3	-0.1	+0.2
Equality & human rights	-0.2	-0.1	+0.1
Knowledge	-3.6	-1.8	+1.8
Knowledge infrastructure		+0.5	+0.5
Creating knowledge		+0.5	+0.5
Distributing knowledge	-0.0	+0.8	+0.9
Scarce human capital	-3.6	-3.6	
Health	-2.7	+1.5	+4.3
Physical diseases	-1.8	+0.5	+2.3
Mental diseases	-0.5	-0.3	+0.2
Nutrition		+0.4	+0.4
Relationships	-0.1	+0.3	+0.4
Meaning & joy	-0.3	+0.6	+0.9
Environment	-10.0	-8.0	+1.9
GHG emissions	-4.8	-3.6	+1.2
Non-GHG emissions	-1.6	-1.1	+0.4
Scarce natural resources	-0.6	-0.6	+0.0
Biodiversity	-1.6	-1.6	+0.1
Waste	-1.3	-1.1	+0.2

Upright model release 1.5.0
on 9th Aug. 2024 at 10:25 GMT

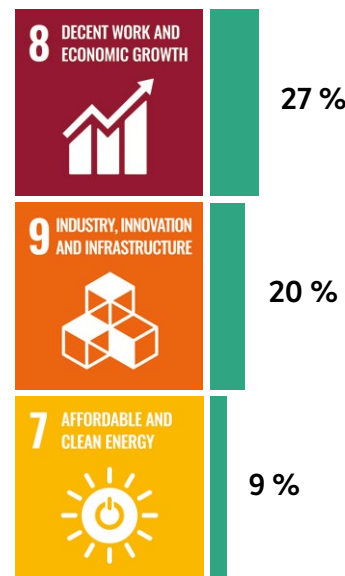
+18% Net impact ratio
Value set: Equal weights

Källa: The Upright Project

STÖD TILL FN:S MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Förutom arbetet med nettoeffekterna samarbetar vi även med The Upright Project för att ta reda på hur våra fonders placementsmål stöder FN:s mål för hållbar utveckling. FN:s medlemsstater har avtalat om mål för hållbar utveckling och om ett handlingsprogram som ska vägleda de globala utvecklingsinsatserna fram till 2030. FN har sammanlagt 17 mål. Bland FN:s mål för hållbar utveckling stöder våra fonder särskilt följande mål: 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt), 9 (Hållbar industri, innovation och infrastruktur) och 7 (hållbar energi för alla).

Most aligned UN Sustainable Development Goals

Källa: The Upright Project

EFFEKTPLACERANDE

SPARBANKEN MILJÖ – SPECIALPLACERINGSFOND

Anders Pelli
portföljförvaltare

Under första halvåret har aktieindexet i industriländerna stigit med 15,8 %. Den starka utvecklingen av världsindeket drivs till stor del av AI-temat – den största enskilda aktien inom AI-temat är Nvidia. Inom miljötemat har avkastningsutvecklingen varit lägre och skillnaderna i underteman är ganska stora. Till exempel har temat solenergi, inklusive råmaterial, utrustningstillverkare och installatörer, gett en svag avkastning

(-25 %). I vattentemat har avkastningen uppgått till cirka 6 %. Investeringar i artificiell intelligens kommer att öka elförbrukningen, vilket sannolikt också kommer att stödja investeringar i ren energi och elnät.

Under de senaste månaderna har tillväxtutsikterna för världsekonomin förbättrats något. I euroområdet förväntas äntligen en måttlig uppgång i tillväxten, medan tillväxten i USA väntas plana ut mot en mer normal nivå mot slutet av året. Rimligt god tillväxt förväntas också på tillväxtmarknaderna. Den gradvisa återhämtningen av konsumenternas köpkraft, när inflationen har lugnat ner sig, torde stimulera konsumenternas efterfrågan, särskilt i Europa. Även inom industrin har tecken på återhämtning kunnat ses, vilket bör stödja marknaderna i Europa och tillväxtekonomierna. Således kommer USA, som har varit drivkraften för tillväxt, möjligtvis att kunna dela drivansvaret även till andra marknadsområden.

När det gäller penningpolitiken började ECB sänka styrräntan i juni. Trots de hårda orden erkänns penningpolitiken vara mycket stram. Räntesänkningarna kommer sannolikt att fortsätta i september. Amerikanska centralbanken Fed förväntas däremot börja lätta på penningpolitiken mot slutet av året.

Den stärkta ekonomin, stigande resultatprognoser och ett positivt marknadssentiment fortsätter att skapa en gynnsam miljö för en positiv utveckling på aktiemarknaden. Utan större överraskningar, till exempel inom geopolitiken, bedömer vi att den positiva stämningen på aktiemarknaden kommer att fortsätta, om än med en mindre riktningskoefficient än i början av året. Resultatperioden för årets andra kvartal kommer snart att börja. Då får vi ytterligare bevis på företagets senaste resultat. De förbättrade utsikterna och den positiva stämningen på marknaden återspeglas också i stämningsindikatorerna på marknaden. Indikatorerna berättar om en stark optimism på marknaden. Detta är den viktigaste risken för den kortsiktiga utvecklingen på aktiemarknaden om det inte går som förväntat.

I och med att räntorna under en längre tid har förblivit på en hög nivå har detta påverkat avkastningen på det gröna temat. Den höga räntenivån har påverkat utvecklingen av omsättningen i många företag. Ett konkret exempel kan ses inom området värmepumpar. Konsumenternas vilja att byta till en värmepump har dämpats på grund av höga räntor och de höga kostnaderna för att köpa utrustningen. Därmed är den månatliga finansieringskostnaden hög. Konsumenterna har skjtit upp sina investeringsbeslut i hopp om att räntorna ska sjunka och även i hopp om nya stödpaket. Samma skäl har påverkat försäljningen av elbilar.

Enligt IEA-rapporten var investeringar i ren energi cirka 2 biljoner dollar år 2023. Enligt IEA:s bedömning bör de årliga investeringarna vara i storleksklassen 4,5 biljoner om målen för nettonoll ska uppnås.

År 2024 är ett stort valår. Inom EU kan en större fragmentering göra det svårt att nå samförstånd om klimat- och energipolitiken. Det är fortfarande för tidigt att säga vilken påverkan detta skulle ha på klimatmålen.

ANSVARFULLHET I FRÅGA OM RÄNTEFONDER

Evgeny Artemenkov
portföljförvaltare

MARKNADSÖVERSIKT

Till skillnad från förra året behandlade första halvåret 2024 olika räntetegenskapsklasser inkonsekvent. Uppgången i de ekonomiska utsikterna höjde marknadsräntorna och drog samtidigt ner riskpremierna på företagslån. Räntehöjningen ledde till en negativ avkastning för statsobligationerna i både Europa och USA. Å andra sidan bidrog den kraftiga nedgången i riskpremier till

en positiv avkastning på företagslån. I början av året var avkastningen på europeiska lån med lägre risk +0,54 % och företagslån med högre risk +2,83 %.

I slutet av 2023 var marknads förväntan att de första sänkningarna av centralbankernas styrräntor skulle genomföras redan i början av året. Inflationen har minskat som förväntat under början av året. De ekonomiska utsikterna var dock bättre än förväntat och gav centralbankerna mer tid att lätta på penningpolitiken, och centralbankerna tog tillfället i akt. ECB sänkte styrräntan först i juni och Fed väntas göra sin första sänkning under hösten. Centralbankerna är mycket försiktiga när de kommenterar styrräntornas framtida utveckling. Läget i Europa är mer positivt för räntesänkningar, eftersom den ekonomiska tillväxten är låg och det främst är frågan om att de dystra förutsägelserna har dragits tillbaka. Därför ser vi en tydlig nedåtgående potential i de europeiska räntorna efter uppgången i början av året. I USA är situationen inte så entydig. Ekonomin blomstrar i en utmärkt takt och arbetsmarknaden är fortsatt livlig trots den höga räntenivån. I vilket skede ekonomin ger efter är fortfarande en öppen fråga.

På marknaden för företagslån har början av året förlöpt i positiva tecken. Nedgången i risktillägg stimulerade emissionsmarknaden inom både högre och lägre riskklasser. Företag skyndade in på marknaden för att refinansiera lån som förfaller inom de närmaste åren. Stämningen har varit så stark att även fastighetssektorn, som upplevs som en utmaning, kom in på emissionsmarknaden. Ett bra exempel på detta är Citycon, som emitterade ett grönt femårslån på 300 miljoner i mars. Alla företag lyckades ändå inte refinansiera sina skulder, och betalningsstörningarna för företagslån med högre risk ökade något i början av året. Å andra sidan är betalningsstörningarna fortfarande på en låg nivå jämfört med historiken. Vi förväntar oss att den uppåtgående trenden i betalningsstörningar fortsätter i år, eftersom dyrare finansiering tvingar skuldsatta företag till kapitalarrangemang. Vi såg redan flera exempel på detta under våren, när Intrum och Altice i Europa, samt Ardagh i USA, meddelade att de skulle anställa rådgivare för skuldsanering.

Hållbara ränteplaceringar är mycket populära i Europa. I år emitterades över hela världen 45 % av alla hållbara ränteinstrument i Europa. Gröna obligationslån är fortfarande mycket mer populära än andra hållbara ränteinstrument. Idag fungerar gröna obligationer på så kallad frivillig basis, och företagen ansvarar själva för klassificeringen av hållbara placeringar. I år kommer "frivilliga" gröna lån att ha en officiell konkurrent som heter europeiskt grönt masskuldebrevslån (EuGB-lån). EuGB-lånestandarden som antogs av EU i oktober 2023 fastställer ganska strikta kriterier för hållbara placeringar. En större våg av EuGB-lån förväntas därför ännu inte, eftersom endast ett litet antal företag för närvarande kan uppfylla kraven i standarden. De första EuGB-emissionerna förväntas från elbolag under slutet av året. Vi följer med intresse med hur det nya instrumentet tas emot på marknaden.

Placeringsexempel: YIT Abp*

YIT* är Finlands ledande byggföretag och projektutvecklare som specialiserat sig på utveckling och byggande av bostäder, affärslokaler och hela områden. YIT* har verkat inom branschen i mer än 110 år. År 2023 sysselsatte företaget cirka 4 300 yrkespersoner i åtta länder och hade en omsättning på 2,2 miljarder euro. YIT-koncernens* verksamhet består av tre segment: bostäder, affärslokaler och infrastruktur. Affärsverksamheten inom bostadssegmentet fokuserar på utveckling och byggande av bostäder och bostadsområden, inklusive nybyggnadsprojekt som företaget själv startat och konkurrensutsatta entreprenader. Segmentet affärslokaler bygger och reparerar lokaler för olika ändamål. Infra-segmentet bygger järnvägar, broar, tunnlar och konstruktionslösningar i krävande miljöer för att göra det lättare för människor och samhället att leva hållbart.

YIT* är engagerat i hållbar utveckling och strävar efter att vara en föregångare genom att erbjuda lösningar för boende, infrastruktur och fastighetsutveckling. YIT:s* mål är att vara koldioxidneutral i den egna verksamheten och att minska utsläppen i värdekedjan med minst 30 % fram till 2030. Inom den egna verksamheten har YIT* redan lyckats

minska utsläppen med mer än 55 % jämfört med 2019. YIT* utforskar ständigt alternativa material-, energi- och produktionslösningar för att kunna arbeta på ett alltmer ansvarsfullt sätt.

YIT* har också lanserat en ny grön finansieringsram (Green Finance Framework) för att stödja investeringar som bidrar till företagets mål för hållbar utveckling. Kärnan i ramverket är byggandet av miljövänliga och energieffektiva byggnader, inklusive nybyggnation, renovering och ökad energieffektivitet

Inom ramen för grön finansiering har YIT* emitterat två gröna obligationer. Fonden Sparbanken High Yield har deltagit i både det gamla gröna lånet som emitterades år 2021 och det nya gröna lånet som emitterades i juni 2024.

Enligt Upright Project*, som bedömer nettopåverkan, främjar YIT:s* verksamhet bland annat följande FN:s mål för hållbar utveckling: 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt), 9 (Hållbar industri, innovationer och infrastruktur) och 11 (Hållbara städer och samhällen).

*Uppgifterna i detta placeringsexempel ska inte betraktas som individuella placeringsråd.

ANSVARFULLHET I AKTIEFONDER

Olli Tuuri
portföljförvaltare

MARKNADSÖVERSIKT

På aktiemarknaden har det rått en positiv stämning sedan november i fjol. Marknaden har förblivit stark på grund av att omvärlden har utvecklats positivare än väntat. Dessutom har teknikföretagen utvecklats mycket gynnsamt. Aktiemarknadens positiva stämning upplevde en liten rekyll i början av april, när aktiekurserna i teknikföretagen som utvecklats

mycket kraftigt justerades nedåt, vilket smittade av sig på hela marknaden. Efter några veckors rekyll lugnade situationen ner sig och kurserna har fortsatt att stiga. I juni fortsatte den starka stämningen. Aktieindexet MSCI World, som beskriver världens aktiemarknader, steg med cirka 2 % mätt i lokala valutor. Sedan första halvåret har världsindexet stigit med nästan 11 %.

Under de senaste månaderna har tillväxtutsikterna för världsekonomin förbättrats något. I euroområdet förväntas äntligen en måttlig uppgång i tillväxten, medan tillväxten i USA väntas plana ut mot en mer normal nivå mot slutet av året. Rimligt god tillväxt förväntas också på tillväxtmarknaderna. Den gradvisa återhämtningen av konsumenternas köpkraft, när inflationen har lugnat ner sig, torde stimulera konsumenternas efterfrågan, särskilt i Europa. Även inom industrin har tecken på återhämtning kunnat ses, vilket bör stödja marknaderna i Europa och tillväxtekonomierna. USA, som har varit drivkraften för tillväxt, kommer därmed att kunna dela drivansvaret även till andra marknadsområden.

Penningpolitiken har varit stram i början av året. Under året har en måttlig inflation skapat förväntningar om en lättare penningpolitik. När det gäller penningpolitiken började ECB sänka styrräntorna i linje med prognoserna i juni. Räntorna förväntas förbli oförändrade i några månader. Nästa räntesänkning i Europa väntas ske i september. Amerikanska centralbanken Fed förväntas för sin del börja lätta på penningpolitiken i september. En ytterligare räntesänkning förväntas ske under innevarande år.

I Europa och på tillväxtmarknaderna som Indien och Mexiko har valen stått i centrum, vilket har ökat osäkerheten på kort sikt. I Frankrike meddelade president Macron att nya parlamentsval kommer att hållas i början av juli efter att hans parti förlorat mot extremhögern i Europavalet. Aktie- och räntemarknaderna reagerade negativt på den nya osäkerhetsfaktorn. Utfallet är svårt att förutsäga, men vanligtvis har marknaden i sådana situationer lugnat ner sig relativt snabbt efter den första chocken.

Den stärkta ekonomin, stigande resultatprognoser och ett positivt marknadssentiment är fortfarande en gynnsam miljö för en positiv utveckling på aktiemarknaden. Utan större överraskningar, till exempel inom geopolitiken, bedömer vi att den positiva stämningen på aktiemarknaden kommer att fortsätta, om än med en mindre riktningskoefficient än i början av året. Resultatperioden för årets andra kvartal kommer snart att börja. Då får vi ytterligare bevis på företagens senaste resultat. De förbättrade utsikterna och den positiva stämningen på marknaden återspeglas också i stämningsindikatorerna på marknaden. Indikatorer på marknadssentimentet pekar på en stark optimism på marknaden och detta är den viktigaste risken för den kort-siktiga utvecklingen på aktiemarknaden om det inte går såsom förväntat.

Placeringsexempel: Metsä Board Abp*

Metsä Board* är Europas ledande tillverkare av högklassig nyfiberkartong. Företaget fokuserar på återvinningsbar och högklassig nyfiberkartong, som bidrar till att minska användningen av plast i förpackningar. Huvudprodukterna tillverkade av förnybar träfiber är falskartong och vit kraftliner, som huvudsakligen används i konsumentproduktförpackningar samt för olika behov inom detaljhandeln. Metsä Board* har en stark ställning på kartongmarknaden. Bolaget är Europas ledande tillverkare av falskartong och vit kraftliner, samt världens största tillverkare av belagd vit kraftliner. I USA är bolaget den största leverantören av falskartong. Den globala efterfrågan på kartong förväntas växa snabbare än genomsnittet för alla förpackningsmaterial under de närmaste åren, med en årstakt på drygt 4 procent.

Metsä Group* ansvarar för Metsä Boards* hela virkesupphandling. Virket som bolaget använder kommer från hållbart skötta skogar, främst i Finland och Sverige, där skogsförnyelse och biologisk mångfald säkerställs. Metsä Board* äger 24,9 procent av intressebolaget Metsä Fibre, en ledande producent av träbaserade bioprodukter. Metsä Fibre är världens största producent av marknads massa av barträ. Ägandet av Metsä Fibre garanterar självförsörjningen av Metsä Boards* massa, vilket möjliggör tillväxt inom Metsä Boards kartongaffärsverksamhet och säkerställer konsekvent hög kvalitet på kartongproduktionen.

Metsä Boards* produkter främjar den cirkulära ekonomin och har ett mindre koldioxidavtryck än många andra förpackningsmaterial. Med tanke på förpackningarnas koldioxidavtryck är de viktigaste faktorerna den energi som används vid tillverkning av förpackningar och kartongens lätthet. Metsä Board* kommer att gå över till 100 procent

fossilfri energi i sin produktion, vilket ytterligare kommer att minska koldioxidavtrycket för de produkter som bolaget tillverkar. Koldioxidavtrycket för förpackningar gjorda av nyfiberkartong är i bästa fall mer än 50 procent lägre än för förpackningar gjorda av återvunnen fiber eller pappersmassa med motsvarande styvhet. Bolagets mål är fossilfri produktion och fossilfria produkter i slutet av 2030. Dessutom har bolaget i sina hållbarhetsmål för 2030 förbundit sig till att skydda den biologiska mångfalden, dämpa klimatförändringar, hållbar användning av naturresurser, en välmående arbetsgemenskap och etisk verksamhet.

Befolkningstillväxt, urbanisering och ersättande av plast kommer att öka efterfrågan på fiberbaserade förpackningsmaterial på lång sikt. Dessutom stöds efterfrågan av den växande e-handeln och den minskade tillgången på återvunnen fiber. Metsä Board* svarar på den ökande efterfrågan med hållbara investeringar och innovativa förpackningslösningar. Företagets forsknings- och utvecklingsarbete fokuserar på kartongens goda tryck- och bearbetningsegenskaper, samt på att göra kartongen lättare utan att kompromissa med styrkan. Lätta kartonger är resurseffektiva och bidrar till att minska förpackningarnas koldioxidavtryck genom hela värdekedjan. Dessutom satsar bolaget på utvecklingen av barrier-lösningar och utforskar deras kommersiella möjligheter inom livsmedels- och matserviceapplikationer. Bolaget utvecklar nya ansvarsfulla förpackningslösningar i samarbete med kunderna.

Enligt Upright Project*, som bedömer nettopåverkan, främjar Metsä Board Abp:s* verksamhet bland annat följande FN:s mål för hållbar utveckling: 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) och 2 (Ingen hunger).

*Uppgifterna i detta placeringsexempel ska inte betraktas som individuella placeringsråd.

MER INFORMATION OM VÅRT ANSVARSFULLA PLACERANDE:

Vi rapporterar årligen om den ansvarsfulla placeringsverksamhetens genomförande som en del av Sparbanksgruppens hållbarhetsrapportering och vi publicerar vår årsrapport till PRI. Dessutom publicerar vi kvartalsvis en effektrapport för specialplaceringssifonden Sparbanken Miljö. Rapporterna hittar du på vår webbplats:

[Sparbankens ansvarsrapport – läs resultaten - Sparbanken \(saastopankki.fi\)](https://www.saastopankki.fi)

Läs mer om vår ansvarsfulla placeringsverksamhet på vår webbplats:

<https://www.saastopankki.fi/sv-se/sparbanksgruppen/sparbankscentralen/sp-fondbolag/ansvarsfull-placeringsverksamhet>

 Sp-Fondbolag

 Sparbankens Kapitalförvaltning

Post-/besöksadress: Sparbanksförbundet anl, Industrigatan 33, 00510 Helsingfors | Hemort: Helsingfors

saastopankki.fi